

POTOPA

Sagasi: HENRYK SIEMKIEWICZ. Velký historický román.

— Kdyby mi i majetek i rod nestály v cestě, netroufal bych si vaší knížecí milosti do cesty vkročiti, i je mi divno, že se ještě na jdou takové směle.
— Co chcete, pane Ganehoffe? řekl kníže.
— Jsou lidé s tvářmi železnou, s vražedným pohledem, jejich prostý pohled ledá — ale toho mi Bůh odepřel... Mého oblíbeného se neulekne ani panna.
— Jako se tma nebojí pochodně — řekla paní Korfová, hledíc se zavděčiti — pokud v ní neshoří.
— Bohuslav se rozesmál, a paní Korfová mluvilá dále, neustávajíc se po svém obyčeji kroutiti.
— Pány, bojevníky souboje více zajímají, ale my ženy rády bychom něco slyšely o láskách vaší knížecí milosti, o nichž nás zvěsti došly.
— Nepravdivé — vzácná paní — nepravdivé — všechno jen přes cestu rostlo... Ženili mne, pravda — — — Její milost, královna francouzská byla tak laskava...
— S princeznou Rohanovou — došel Janus.
— S druhou, de la Farse, — řekl Bohuslav — ale ze srdce mi král milovník poručiti nemůže, a že majetku, chvilu Bohu, nepočítajíc ve Francii hledati, proto nemohl být chleb z té mouky... Vzdělané to byly panny, jen co je pravda, nad pouhými krásou, ale přece jsou u nás krásnější... a já bych neměl ani z této komnaty vyjíti, abych hned krásnější nalezl.
— Tu vrhl dlouhý pohled na Olenku, která tváříc se jako by nebyla slyšela, řekla cosi panu mečnickovi rozcuchanému. Paní Korfová se opět ujala slova:
— Neříká to nedostatek žen, jež by se vaší knížecí milosti majetkem i rodem vyrovnaly.
— Promiňte, milostivá paní, že popírám — odpověděl živě Bohuslav, — neboť především myslím, že slechticím polská není nijak méně cennou než Rohanovy a de Korsovy, a pak pro Radzivilly není novinkou, ženiti se se slechticami polskými. Jsou toho mnohé příklady. Ujítuji vás také, že ta slechtice, která bude chotí Radzivillovou, i na dvoře francouzském před domorodými princeznami krok držeti bude.
— Demokratický pán... šeptal Olenka mečnicku rozcuchanému.
— Tak jsem tomu vždy rozuměl, — pokračoval Bohuslav, — nejednám jsem se stydlý za slechtic polskou, když jsem jí přirovnával k zachránce, neboť si kdy by se tam nepříhodilo, co se přihodilo zde, za všichni pána svého, ho opustili, ba že by byli hotovi zdraví jeho poručovat. Slechtice francouzská nechtěla čini se do prsti, ale pána svého nikdy nezradí...
— Přítomní polštich na sebe a na knížetě s podivem. Kníže Janus se zasmál, a Olenka upřela své modré oči s výrazem obdivu a vědomí na tvář Bohuslavovu.
— Radíš mi promiň, knížecí milosti — řekl Bohuslav, obracaje se k Janusovi, který ještě se ne vzpamatoval, — Vím, že jste nemohl jinak jednati, ze světa Litva by byla zachráněna, kdyby se byl ráčil fiditi do mé ruce, ale jakkoliv i vás tím jako staršho, jakkoliv i vás miluji jako bratra, přece nepřistupuji se zastávati Jana Kuzimira. Jáme mezi sebou, proti pravím, co myslím, je to nezdravé pohledy pán, dobrý, — laskavý — pohledy — a mně dvojnásob dráhy. Já první z Polákův ho provázet, když byl z francouzského vězení propuštěn. Byl jsem tehdy skoro dítětem ještě, ale nikdy na to nezapomenu, a rád bych krev svou dal za to, kdybych ho mohl zachrániti aspoň před těmi, kdož proti posvátné osobě jeho rejdy počínají.
— Janusovi — jakkoliv již porozuměl Bohuslavové hře, a přece se tato udála býtii příliš směle o přelie hazardní pro tak bláhový efi, proto neukrýváje neuspokojenost, řekl.
— Pro Bohu! o jakých zámyslech proti zrádci našeho exkrálmívu vaše knížecí milost? Kdo se jich dopouští? Kde se mohlo nálež v publikém narode takové monstrum? To se jak živo v Republice ot polštich světa nepřihodilo!
— Bohuslav svěsil hlavu.
— Nedávno, asi před měsícem, — řekl smutným hlasem, — když jsem z Podlesí do kurfurstských Prus, do Taurogů odjížděl, přijel ke mně jeden slechtic — ze vzácného domu... Slechtic onen, patrně neznaje mým pravých pocitů k našemu pánu milostivému — domníval se, že mu jsem nepřitelem, jako jiní. Nuže, za značnou odměnu učinil mi, že do Slezska pojedí a Jana Kuzimira živého nebo mrtvého — že Svědům vydá...
— Všichni přítomní oněměli hrůzou.
— A když jsem s kněvem a odporem návrh ten odmítl — končil Bohuslav — řekl mi onen člověk s drzým úsměvem: Pojedu k Radzivilskému, a ten koupí a libru za libru vyváží...
— Nejsem exkrálím přitelem — řekl Janus ale když mně někdo podobný návrh učinil, bez soudu mušketař proti němu.
— V první chvíli také já jsem tak již chtěl učiniti — ale rozmluva byla vedena mezi čtyřma očima, a počínám si bylo by vykřičeno bývalo za tyranství, za svévoli Radzivilly! Postrašil jsem ho jen, že Radzivilský i král švédský, ba i sám Chmelnický za jisté by ho za to na hrdle potrestali; slovom: přivedl jsem zbytek onoho k tomu, že se zámyslu svého znechtěl.
— To není nic platno. Neměl být puštěn na svobodu. Byl alespoň kůlky hoden! — zvolal Korfo.
— Bohuslav obrátil se náhle k Janusovi.
— Mám též naději, že ho trest nemine, a prvý navrhuji, aby obyčejnou smrti nezahynul. Vaše knížecí milost jediná může ho ale potrestati, neboť jest to vaší knížecí milosti dvořan a plukovník...
— Pro Bohu! můj dvořan? Můj plukovník? Kdo je to? Mluvíte, vaše knížecí milosti?
— Jmenuje se Knitice! — řekl Bohuslav.
— Knitice? — opakovali všichni uleknuti.
— To není pravda! — vykřikla náhle Billevieová, vstávajíc z křesla s očima rozjiskřenými a s dlaněmi se přemna.
— Nastalo hluboké ticho. Jedni ještě se nevzpamatovali z hrůzného Bohuslavovy noviny, druzí ztrnuli smělostí té panny, jež se odvážila vyčísti mladému knížeti do očí lež. Mečnick rozcuchaný počal bledotati: Olenko! Olenko! — a Bohuslav oděl tvář svou smutkem a řekl bez hučny.
— Je li to přibuzný, nebo ze nich váš, lituji, že jsem novinu tu pověděl, ale vyvzte ho ze srdce, neboť není váš hoden, pavenko!
— Chvilu ještě stála v záru holesti a uleknuti; — lež zvolna tvář její obhlaďa, hledíc, sklesla na křeslo a řekla:
— Promiň, vaše knížecí milosti, Neslušné jsem popírala vaše tvrzení — Tomu člověku je vše podobno.
— Ať mne Bůh trestá, citím-li něco jiného než lítost, — odpověděl kníže Bohuslav jak mohl lahodně.
— To byl ženich té panny — řekl kníže Janus — já jsem je zasnoval. Byl to muž mladý, prudký. Zachránil jsem ho před pravem, neboť byl to dobrý voják. Věděl jsem, že to zlobník jen bude, ale že by slechtic podobného skutku byl schopen, toho bych se nenadál.
— To byl zlý člověk, dávno jsem to věděl! — řekl Ganehoff.
— A nevaroval jste mne! Proč šeptal se vyčítavým hlasem kníže Janus.
— Proto, že jsem se obával, že mne vaše knížecí milost z osobní upřímnosti a ze zájmu potěšiti bude, vždyť měl ve všem přednost přede mnou.
— Horbilité dieto et auditu — řekl Kurf.
— Vzácní pánové! — zvolal Bohuslav — dejme mu pokoj! Jestli vám je nemilo o tom slyšeti, což teprve paně Billevieová, — Neraďte vaše knížecí milosti na mne se obličeti, — řekla Olenka — mohu teď slyšeti již všechno.
— Ale věděte, že já se nebylova ke konci, podřina voda k unyti rukou, potom kníže Janus vstal první a podal ruce paní Korfové, a kníže Bohuslav Olenku.
— Zrádce již Bůh potrestal, —

řekl jí, — neboť kdo tebe ztratil, nebo ztratil. Motva dvě hodiny jsou tomu, co jsem té poznal, vědkupná panna, ale rád bych té viděl věčně, ale nikoli v bolesti a v slzách, nýbrž v rozkoši a ve štěstí.
— Děkuji vaší knížecí milosti, — odvětila Olenka.
— Když dámy se rozešly, vrátili se muži ještě ke stolům, aby potěšení v číších hledali. Bohuslav pil jako ó překot, byl sám s sebou spokojen. Kníže Janus rozmlouval s panem mečnickem rozcuchaným.
— Zitra odjíždím s vojskem na Podlesí — řekl mu. Do Kejdánů přijde švédská záloha. Bůh ví, kdy se vrátím... Vašnost nemůže zde zůstat s dívkou, neboť pro ni není slůvko obyvati mezi vojáky. Pojedete oba s knížetem Bohuslavem do Taurogů, neboť dívka může naléztí při francimoru mé ženy náležitě místo.
— Vaše knížecí milosti, — odpovéděl mečnick rozcuchaný. — Bůh dal nám vlastní koutky, proč bychom po cizích jezдили? Příliš veliká to milost pro nás, že na nás ráčíte pamatovati. Ale nechtějíce přízně vaší nadužívatí, raději bychom se vrátili pod vlastní střechu.
— Kníže nemohl vyvětliti panu mečnickovi všechny přičiny, pro které za žádnou cenu nechtěl pustiti Olenku z rukou, ale některé příčiny řekl s přítomností magofata.
— Chce-li to pokřikovati za přičez — tím lépe. Ale já vám pravím, že to je také opatrnost. Vy mi tam budete zástavou, vy mi tam odpovídáte budete za všechny Billevie, kteří — jak dobře vím — se k přátelům mým nepočítají a hotoví jsou pozdvít na žempani zpusobiti, jakmile odejdu. Poradíte jim, aby zde pokojně seděli a ničeho proti Svědům nepodnikali, neboť hlavou svou a hlavou metere své za to ručíte.
— Po těch slovech patrně došla panu mečnickovi trpělivost, odpovéděl živě:
— Marně bych se slechtického práva svého dovolával. Moe je po straně vaší knížecí milosti, a mně je vše jedno, kde mám ve vězení své: jen raději tam než zde!
— Dostí toho! — řekl kníže výhrážně.
— Když dost — tak dost! — odpovéděl mečnick. — Bůh také dá, že se násilí skončí, a právo o pát zavlaďme. Krátce řecem, vaše knížecí milosti, neručte mi hroziti, nebojím se.
— Bohuslav zahlédl patrně blyskavici hučny, jež se mihla po Janusově tváři, přiblížil se tedy rychle — Oč jde? — řekl, stavě se mezi rozmlouvající.
— Řekl jsem panu hejtmatovi, odpovéděl mečnick podrážděně — že mi je milejší vězení v Taurogích než v Kejdanech.
— V Taurogích není vězení, je tam jen dům můj, v němž budete jako doma. Vím, že hejtman chce vás videti zaručen, ale já chci vás pokřikovati toliko za mlého hosta.
— Děkuji vaší knížecí milosti, odpovéděl mečnick.
— Já vašnosti děkuji! Tuto me si a napijme se spolu. Říkají, že je třeba přátelství hned politi, aby v zárodku neuvadilo.
— To řka, zavedl Bohuslav panu mečnicka ke stolům i počali spolu si mečnicki i připíjeti. Připíjeti si velmi často.
— O hodinu později vrátil se pan mečnick krakem poněkud se chvěvším do své jizby, opukaje potiehu:
— Demokratický pán, vzácný pán! Poctivějšho buccemou nemaje. Zlatu, ryzi zlatu! Ochotně bych krev za něho proli, — Knížata zůstala pospolu o sa molé. Měli ještě spolu co mluvití, a kromě toho došly jakés listy, pro něž postali páže, aby je od Ganehoffa přineslo.
— Patrně — řekl Janus — ne uí v tam ani slova pravdy, co je o Kniticeovi řekl?
— Ovšem!... Vlá sám nejlépe. Ale co? Přiznej! Neměl Mazarin pravdu? Jedním vamehem o krutné se ponastiti na nepříteli a současně uobití národ do krásné té pevnosti... Zlobet! Kdo to dovedel? To se jmenuje intrika, jež je hodna pravbu dvoru na celém světě. A ta Billevieová je perla, krásná a spanilá stvoření a panská, jako by byla z krve knížecí. Myslí jsem, že i kníže vyskočím.
— Pamatuji, že jí dal škvrtu Panatuti, že nás zničil, jestli on listy přečetl...
— Ach, jaké to obněli! Jaký pohled královský — až se člověk respekt zmočňuje... Odkud se v

té dívec běže tento přímo královský majestát? Viděl jsem jednou v Antverpách Dianu na gobelinu mistrně vyšitou... a ta se jí podobá jako vojev. — Dej pozor, aby Knitice hoty neuvěřejnil, nebo pak by nás pa na smrt ubrýžali.
— Neří pravda! Já Knitice v Akteonu proměním a na smrt upeřím. Dvakrát jsem ho již porazil, a ještě budeme spolu jednati.
— Další rozmluvu přerušil příchod pážete, jež přinášela list.
— Vozvoľa vzráskati vzal dopis do ruky a požehnal ho. Činil tak vždy, aby se před zlymi novinami ochránil. Pak ještě ho nemeověl, ale velmi obzetele ho prohlížel. — Náhle se však změnil ve tvář. — Sapšitív zopak na přeceti — zvolal — od vojvody vitezského.
— Otevři, rychle! — řekl Bohuslav.
— Hejtman otevřel list a počal čísti, přerušuje čtení čas od času výkřiky:
— Jde na Podlesí! Pá se, nechtěl jsem zvěsti do Tykotina! Konhá se mi — Ba vše! Slyš, co páže:
— "Chee vaše knížecí milost do mých válek! Chcete a jeden meč více do line malý vetknouti? Chcete-li, přijďte na Podlesí, čekám vás, a doufám v Bohu, že přiču vaší rukama mým potrestati. Ale jestli máte milostivost k otěně, jestli se lina vaše svědomí, jestli litujete neštěstí, které mi a cheste ukázati, že jste se mi pravil, tedy buďte mi vše zapomenuto. Misto ahyšte zahajoval vzácný, pozvedte ho, pospolité čtení, dozvedete ho sebeky a u dčite na švedy, pokud Pontus, mnje za to, že je v bezpečí, nic ho ne nepadaje a žádná opatrnost neukazuje. Od Chovaného zard je přikázky v tom náč obudete, neboť zaslechl jsem zprávy z Moskvy, že oni sami na výpravu do Iuhutu myslí, ačkoly to v tajnosti chovají.
— Ostatně, kdyby Chovaného něco předchvěti chtěl, utřím ho na vzduch, jen kdybych prvni mohl do vězení, že mi vaše knížecí milost za všech sil při zachránování otěny pomáhati bude. Ačkoly mne vaše knížecí milost zábrží, postě je čas obrátiti se a smazati své. Pak by se ukázalo zprone, že vaše knížecí milost utkoly pro osobní prospěchy, a proto, a y Janusem zahubiti od Litavy utřítiti. Pro rektorát švédský pojedí. Kež Bůh vaší knížecí milost nadělně, začez kazdodenně ho předsu, ne mně vaše knížecí milost ze zadržování a nepřibude obličovatí řekl.
— P. S. Slyšel jsem, že obilozed Niesvize jest skončen, a že kníže se Michal s nimi se chce slanoiti, jakmile jen škody napraví. Ruciz pohlednuty, vaše knížecí milosti, jak vzácně obzetele vaší radny jednatí, a příklad z mne, si vzbu ráziz a v koženem popasie pomysle, že je nyní na vás ahyšit volit.
— Slyšel já? — řekl kníže, jak mu klyz byl dost.
— Slyšel jsem Niesvize, — odpovéděl Bohuslav, kysavě, podřezaje na knížetě Januse.
— Bylo by třeba vašho práva odřiti vašho mečnika ke stolům i počali spolu si mečnicki i připíjeti. Připíjeti si velmi často.
— O hodinu později vrátil se pan mečnick krakem poněkud se chvěvším do své jizby, opukaje potiehu:
— Demokratický pán, vzácný pán! Poctivějšho buccemou nemaje. Zlatu, ryzi zlatu! Ochotně bych krev za něho proli, — Knížata zůstala pospolu o sa molé. Měli ještě spolu co mluvití, a kromě toho došly jakés listy, pro něž postali páže, aby je od Ganehoffa přineslo.
— Patrně — řekl Janus — ne uí v tam ani slova pravdy, co je o Kniticeovi řekl?
— Ovšem!... Vlá sám nejlépe. Ale co? Přiznej! Neměl Mazarin pravdu? Jedním vamehem o krutné se ponastiti na nepříteli a současně uobití národ do krásné té pevnosti... Zlobet! Kdo to dovedel? To se jmenuje intrika, jež je hodna pravbu dvoru na celém světě. A ta Billevieová je perla, krásná a spanilá stvoření a panská, jako by byla z krve knížecí. Myslí jsem, že i kníže vyskočím.
— Pamatuji, že jí dal škvrtu Panatuti, že nás zničil, jestli on listy přečetl...
— Ach, jaké to obněli! Jaký pohled královský — až se člověk respekt zmočňuje... Odkud se v

FRANK YUN
vlastní mořeznický a uzenářský obchod
V ČÍSLE 2206 JIŽ. 16., OMAHA.
Bohatý výběr čerstvého masa, nejlepší jakosti a za ceny nejlevnější. Všeobecně výrobky uzenářské též se té nejlepší jakosti. Objednávky možno učiniti telefonem: Douglas 3422.

Commonwealth Life Ins. Co

FRANS NELSON, President

Západní společnost pro západní lid.
Pojištění v platnosti za \$10,000,000.
Nového pojištění získáno v r. 1914 — přes \$4,000,000.
Nejspolehlivější společnost v Nebrascce.

ÚRADOVNY:
724 Omaha National Bank Building
W. J. MANSFIELD, český zástupce. 37-6m

Frank Svoboda

Umělecký závod
PO MNÍKOVÝ
Největší
sklad papírnků
ve Spojených Státech
1215-25 So. 13th Str.
OMAHA, NEBR.
Phones: 1872
Office: Douglas 1872.
Residence: Douglas 5216.

Václav Kozák

vlastní mořeznický a uzenářský obchod
2706 SO. 10. STR., OMAHA, NEBR.
Zboží čerstvého masa, jakož i všeliké výrobky uzenářské té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zařídíte, že podruhé přiběhnete znovu. Objednávky možno učiniti telefonem: Douglas 4733.

Kavárna a Restaurant SLAVIE

Pravá česká kuchyně.
Krajanům zavítavším do Omahy mohou posloužiti čistými pokrmy. Vše úplně nové zařízení. Proti "Pokroku Západu."
FRANK BOUTIN, majitel.

Nejstarší český lékař v Omaze

DR. E. HOLOVYCHNER
na svoji ordinaci
Věci 309 Range Block, 15. a Harney
vlastní mořeznický obchod
Kavárna a Restaurant — Doug. 1438
Pohotov. ordinace — Doug. 3985
Pacienty přijímá v odělní míst. a Castellar ul. po 6 hodin večerní.
S. H. J. zřizov.
Ček. hotov. lékařské potřeby, jsou vše zdarma.

Dr. J. J. Warta

český specialista v léčeni chorob očí, uší, nosu, hrdla a přispůsobování brjeli.
1124 W. O. W. Bldg., Omaha, Neb.
Hodiny od 9. do 5.
Telefon: Red 2830.

Adolf A. Tenopir,

Český právník.
Úřadovna: č. 1325, roh 14. a William ulice
OMAHA, NEBRASKA
Telefon: Doug. 8397.
—Volejný notář—

A. Fr. Kuncl

1902 Již. 13. ul.
Zboží vždy čerstvé. 9-11

BUDETE se stěhovat?

Zata-li ano, zavolejte Tyler 1020 W. Stěhování a express.
FRANK HALAMEK
2443 So. 5. St. 13th Omaha

Při svých objednávkách požadujte laškově, že jste četli onu oznámku v našem listě.